

Програми створення текстових документів

Текстовий процесор

Текстовий процесор (англ. word processor) — комп'ютерна програма, що дозволяє виконувати операції набору, редагування та оформлення тексту.

Функції текстових процесорів зазвичай включають компоновання і форматування тексту, широкі можливості роботи зі змістом і сторінками, розширений набір доступних символів, перевірку орфографії, впровадження в документ гіперпосилань, графіки, формул, таблиць й об'єктів. Деякі текстові процесори мають власну вбудовану скриптову мову для автоматизації операції з обробки документів.

Текстові процесори були одними з перших застосунків для підвищення продуктивності роботи в офісі, і разом з розвитком комп'ютерів пройшли значний шлях еволюції зі збагачення функціональністю і зручністю роботи.

Прикладами текстових процесорів є Microsoft Word, LibreOffice Writer, Abiword та інші.

Текстовий редактор

Текстовий редактор — комп'ютерна програма-застосунок, призначена для створення й зміни текстових файлів (вставки, видалення та копіювання тексту, пошуку і заміни змісту, сортування рядків), а також їх перегляду на моніторі, виведенню на друк, пошуку фрагментів тексту тощо.

Деякі текстові редактори забезпечують також розширену функціональність: підсвічування синтаксису, сортування рядків, шаблони, конвертацію кодування символів тощо. Така функціональність часто характерна для редакторів коду, призначених для написання сирцевого коду комп'ютерних програм.

Інші текстові редактори мають розширені функції форматування тексту, впровадження в нього графіків, формул, таблиць та об'єктів. Такі редактори часто називають текстовими процесорами й призначені вони для створення різного роду документів — від особистих листів до офіційних паперів. Класичні приклади — **Microsoft Word** і **Libre Office**.

Microsoft Word (повна назва Microsoft Office Word, MS Word, WinWord або просто Word, укр. Слово) — текстовий процесор, що випускається фірмою Майкрософт, входить до складу офісного пакету «Microsoft Office». Перша версія, «Multi Tool Word», була написана для Xenix і перенесена під DOS у 1983 році. Пізніше створено версії для Apple Macintosh (1984), Microsoft Windows (1989), SCO UNIX, OS/2.

Формати файлів

Хоча розширення «.doc» використане в багатьох різних версіях Word, насправді мова йде про чотири різних формати файлів:

- Word for DOS
- Word for Windows 1 та 2; Word for Mac 4 та 5
- Word 6 та Word 95; Word 6 for Mac
- Word 97, 2000, 2002, 2003 та 2007; Word 98, 2001, X та 2004 for Mac

Нове розширення «.docx» означає Office Open XML і використовується Word 2007 for Windows та Word 2008 for Mac. Word нездатний читати та писати документи OpenDocument без конвертора.

Microsoft не гарантує коректне відображення документів на різних робочих станціях, навіть якщо вони використовують однакові версії Microsoft Word. Це означає, що документ у відправника може виглядати не зовсім так, як в отримувача кореспонденції з документом.

LibreOffice
The Document Foundation

LibreOffice — вільний та крос-платформовий офісний пакет. LibreOffice працює на операційних системах Microsoft Windows, Gnu/Linux та macOS і є одним з провідних вільних аналогів

Microsoft Office.

Основним форматом файлу LibreOffice є відкритий формат офісних документів OpenDocument, версія 1.1 якого була затверджена як міжнародний стандарт ISO/IEC 26300:2006/Amd 1:2012; окрім того, LibreOffice підтримує формати Microsoft Office та інших офісних пакетів для досягнення максимальної сумісності.

Формати файлів

Open Document Format (OpenDocument, «**.odf**», скорочено від OASIS Open Document Format for Office Application — відкритий формат документів для офісних застосунків) — відкритий формат файлів документів для зберігання й обміну офісними документами, доступними для редагування, в тому числі текстовими документами (такими як нотатки, звіти й книги), електронними таблицями, малюнками, базами даних, презентаціями. ODF являє собою не тільки файловий формат для зберігання документів, заснований на XML і незалежний від програм і платформ, але і набір вимог до організації читання, запису і обробки подібних документів у застосунках. Цей стандарт розроблений індустріальною спільнотою OASIS, що займається розробкою і просуванням відкритих стандартів, і базується на XML-форматі, первісно створеному для OpenOffice.org. З травня 2006 року прийнятий як міжнародний стандарт ISO/IEC 26300.

Прикладні програми, що підтримують формат: OpenOffice.org, StarOffice; Oracle OpenOffice; LibreOffice; KOffice; Microsoft Office *за допомогою плагіна [Архівовано 18 лютого 2008 у Wayback Machine.]*, який розробляється при підтримці Microsoft та її партнерів.; Google Docs; Lotus Symphony; Scribus; AbiWord; SoftMaker Office

Ще один клас програм цієї групи — текстові середовища — по суті, повноцінні робочі середовища, в яких можна вирішувати найрізноманітніші завдання: за допомогою надбудов вони дозволяють писати й читати листи, вебканали, працювати в вікі й Вебі, вести щоденник, керувати списками адрес і завдань. Представники цього класу — Emacs, Archy, Vim та Acme з операційної системи Plan 9. Такі програми можуть служити середовищами розробки програмного забезпечення, в кожному разі, завжди містять текстовий редактор як необхідний інструмент програмування.

Текстові редактори підтримуються операційними системами та пакетами розробки програмного забезпечення, можуть використовуватися для зміни файлів: файли конфігурації,

файли документації та файли вихідного коду мови програмування.

LibreOffice

LibreOffice був заснований восени 2010 як незалежне відгалуження (форк) від розробки OpenOffice.org (нині — Apache OpenOffice) через розбіжності поглядів на майбутній розвиток проєкту незалежних розробників і компанії Oracle Corporation, тодішнім власником OpenOffice.org.

Компоненти LibreOffice

LibreOffice Writer

Текстовий процесор та візуальний редактор [HTML](#)
Файли: .odt

LibreOffice Calc

Табличний процесор
Файли: .ods

LibreOffice Impress

Програма підготовки презентацій
Файли: .odp

LibreOffice Base

Механізм підключення до зовнішніх СУБД та вбудованих [СУБД](#) HSQLDB, Firebird (з вер. 4.2)
Файли: .odb

LibreOffice Draw

[Векторний графічний редактор](#)
Файли: .odg

LibreOffice Math

Редактор формул
Файли: .odf

Види текстових редакторів

Порядковий (рядковий) текстовий редактор (англ. line editor) працює з текстом як послідовністю пронумерованих рядків, виконуючи операції над текстом у вказаних рядках. Прикладом такого редактора може бути edlin, що входив у склад MS-DOS.

Контекстний (рядковий) редактор (англ. context editor), прикладом якого може бути ECCE (англ. Edinburgh Compatible Context Editor), виконує операції над текстом у даній позиції.

Екранний текстовий редактор дозволяє користувачу пересувати курсор у тексті за допомогою клавіш або інших пристроїв вводу.

Відносно новий вид текстових редакторів — онлайн редактор тексту.

Також, є певні відмінності між Текстовим редактором та:

- інтегрованим середовищем розробляння, зокрема, IDE містить увесь функціонал текстового редактора, тоді як текстовий редактор не може мати функціоналу IDE.
- текстовим процесором — т.п. першочергово може вбудовувати у текст різноманітні об'єкти, зберігаючи загальну структуру тексту. Станом на 2021 — ця відмінність майже втратила свою актуальність.

Типовий набір функцій

- Знайти та замінити — Текстові редактори надають широкі можливості для пошуку та заміни тексту як у групах файлів, так і інтерактивно. Розширені редактори можуть використовувати регулярні вирази для пошуку та редагування тексту чи коду.
- Вирізати, скопіювати та вставити — більшість текстових редакторів надають методи дублювання та переміщення тексту всередині файлу або між файлами.
- Форматування тексту — Текстові редактори часто надають основні функції візуального форматування, такі як перенесення рядків, автоматичний відступ, форматування списку маркерів із використанням символів ASCII, форматування коментарів, виділення синтаксису тощо. Вони, як правило, призначені лише для зображення і не вставляють коди форматування в сам файл.
- Скасувати та повторити — Як і в текстових процесорах, текстові редактори надають можливість скасувати та повторити останнє редагування або більше. Часто — особливо у старих текстових редакторах — запам'ятовується лише один рівень історії редагування, і послідовно видаючи команду скасування буде лише «перемикати» останню зміну. Сучасні або складніші редактори зазвичай надають багаторівневу історію, така що повторна команда скасування поверне документ до послідовно (покроково) попередніх (старих) редагувань. Окрема команда повтору буде циклічно редагувати «вперед» до останніх змін. Кількість змін, що зберігає програма, залежить від редактора і часто налаштовується користувачем.
- Можливість обробки тексту, закодованого UTF-8.

ASCII

(МФА: ['æski], акронім від назви Американський стандартний код для інформаційного обміну, англ. American Standard Code for Information Interchange) в обчислювальній техніці — система кодів, у якій числа від 0 до 127 включно поставлені у відповідність літерам, цифрам і символам пунктуації. Наприклад, 45 відповідає знаку переносу, а 65 — літері «А» великій. Перші 32 коди використовуються для керівних функцій, на зразок введення і стирання попереднього символу. Власне, ASCII — це семибітний код, а восьмий біт часто використовується для забезпечення відповідності чи додаткових символів. Такий 8-бітний варіант коду називають розширеним ASCII.

Система широко використовується для зберігання тексту і передачі інформації між комп'ютерами.

Відомі програми

- Electric Pencil (1976)
- WordStar (1978)
- WordPerfect (1979)
- EasyWriter (1979)
- IBM DisplayWrite (1981)
- MultiMate (1982)
- Volkswriter (1982)
- Microsoft Word (1983)
- TextMaker (1987)
- Sprint (word processor) (1987)

- IBM Lotus Word Pro (1988)
- InPage (1994)
- WordPad (1995)
- TextEdit (1996)
- Ability Write (1996)
- KWord (1998)
- AbiWord (1998)
- Adobe InCopy (1999)
- Atlantis Word Processor (2000)

- Pages (2005)
- JWPce (2005)
- Google Docs (2006)
- Scrivener (software) (2007)
- PolyEdit (2010)
- LibreOffice Writer (2011)
- Apache OpenOffice Writer (2012)
- Calligra Words (2012)

Джерела

- [Текстовий редактор](#)
- [ASCII](#)
- [Microsoft Word](#)
- [LibreOffice](#)
- [OpenDocument](#)

From:

<https://library.vpuhlukhiv.com.ua/> - **Wiki Глухівського ВПУ**

Permanent link:

https://library.vpuhlukhiv.com.ua/subjects:special:inftech:text_graphic_doc?rev=1665573724

Last update: **12.10.2022 14:22**

